

Mārupes novada

Dabaszinātņu jomas alternatīvās olimpiādes

“Balss Planētai”

2021./2022.mācību gadā

NOLIKUMS

I. ALTERNATĪVĀS OLIMPIĀDES ORGANIZĒTĀJS

Alternatīvās olimpiādes organizētājs ir Jaunmārupes pamatskolas ģimijas skolotāja Inga Melngaile, bioloģijas skolotāja Rūta Rozenfelde, fizikas skolotāja Aija Gavare un inženierzinību skolotājs Jānis Rožlapa.

II. ALTERNATĪVĀS OLIMPIĀDES MĒRĶIS

1. Veicināt bērnu un jauniešu izpratni par pasaulē aktuālām vides problēmām.
2. Apzināt talantīgus skolēnus, kas spēj novērtēt savu lomu vides stāvokļa ietekmēšanā un rīkoties, lai risinātu vides problēmas.
3. Padziļināt un paplašināt skolēnu zināšanas un prasmes pētnieciskās darbības plānošanā, veikšanā un prezentēšanā.
4. Pilnveidot prasmi strādāt komandā un uzņemties līdztbildību par paveikto.

III. ALTERNATĪVĀS OLIMPIĀDES ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA

5. Alternatīvo olimpiādi organizē Mārupes novada Izglītības pārvalde sadarbībā ar Jaunmārupes pamatskolu.
6. Uzdevumu sagatavošanu un vērtēšanu nodrošina Jaunmārupes pamatskola, sadarbībā ar Mārupes Valsts ģimnāziju, Mārupes pamatskolu un Babītes vidusskolu.
7. Alternatīvā olimpiāde sastāv no 3 kārtām:

7.1. **Pirmā kāрта** - mājas darbs. Katrai komandai, kas pieteikusi savu dalību alternatīvajā olimpiādē tiks izsūtīts mājas darba uzdevums (infografikas veidošana par noteiktu, aktuālu vides problēmu) un vērtēšanas kritēriji. Atbilstoši uzdevuma nosacījumiem, katra komanda iesniedz alternatīvās olimpiādes rīkotājiem ne vairāk kā vienu darbu. Alternatīvajā olimpiādē komanda apstiprina un ir atbildīga par to, ka viņu iesniegtais mājas darbs ir oriģināldarbs.

7.2. **Otrā kāрта** klātienē praktiskie darbi dabaszinātnēs. Astonām līdz desmit labākajām komandām, atkarībā no pirmās kārtas rezultātiem, e-pastā tiks izsūtīts uzaicinājums uz 2. kārtu. Tā norisināsies klātienē - Jaunmārupes pamatskolā. Komandai būs jāveic vairāki praktiskie darbi par dažādām vides aizsardzībai aktuālām tēmām. Darba procesā komanda neizmanto neatļautas palīgierīces. Darba noteikumu neievērošana var būt par iemeslu komandas diskvalifikācijai.

7.3. **Trešā kāрта** ir skolēnu komandas pētnieciskais darbs. Apkopojot komandas kopējo iegūto punktu skaitu 2. kārtā, piecas labākās komandas tiks aicinātas veikt pētniecisko darbu par kādu pašu izvēlētu, savā apkārtnē (skolas vai māju) aktuālu vides problēmu. Trešās kārtas kritēriji pievienoti 2. pielikumā. Pētījuma prezentēšanas formāts ir katras komandas izvēlēts (prezentācija, video, infografika vai cits). Pētījumu skolēnu komanda veic patstāvīgi, par darba vadītāju izvēloties kādu no savas skolas dabaszinātņu mācību priekšmeta skolotājiem. Darba prezentēšana notiks tiešsaistē.

IV. ALTERNATĪVĀS OLIMPIĀDES DALĪBNIKI

8. Alternatīvajā olimpiādē **piedalās** izglītojamie no **7. līdz 9. klasei** . Komandā līdz 2-4 skolēniem, komandas var veidot jauktās klašu grupās.

V. DARBU IESNIEGŠANAS ADRESES UN TERMIŅŠ

9. Komandas savu dalību piesaka līdz 2022. gada 21. aprīlim, iesūtot pirmās kārtas mājas darbu uz e-pastu - jmsk@inbox.lv, un aizpildot elektronisko pieteikumu - <https://forms.gle/qMMCBsdDHEmv5JtY9>

10. Otrās kārtas uzaicinātie dalībnieki tiks paziņoti 2022. gada 28. aprīlī.
11. Otrā kārtā norisināsies 2022. gada 5. maijā klātienē, Jaunmārupes pamatskolā.
12. Trešās kārtas alternatīvās olimpiādes darbu prezentēšana attālināti notiek 2022. gada 20. maijā.
13. Alternatīvās olimpiādes uzvarētāji tiks paziņoti 2022. gada 20. maijā.
14. Alternatīvās olimpiādes darbi, kuri iesniegti pēc noteiktā termiņa, netiks izskatīti.

VI. ALTERNATĪVĀS OLIMPIĀDES DARBU VĒRTĒŠANAS KĀRTĪBA

15. Pirmās kārtas alternatīvās olimpiādes darbi tiks vērtēti laikā no 2022. gada 21. aprīļa līdz 2022. gada 28. aprīlim. Uzdevuma vērtēšanas kritēriji apkopoti 1. pielikumā. Infografikas vērtēs Jaunmārupes pamatskolas, Mārupes Valsts ģimnāzijas, Mārupes pamatskolas un Babītes vidusskolas pedagogi. Rezultāti tiks izsūtīti 28. aprīlī.
16. Otrā kārtā sastāvēs no vairākiem praktiskajiem darbiem, kurus vērtēs katra uzdevuma autors (pedagogs, kurš sagatavoja uzdevumu).
17. Trešās kārtas pētnieciskā darba vērtēšanas kritēriji apkopoti 2. pielikumā. Trešo kārtu vērtēs organizatori (Jaunmārupes pamatskolas pedagogi) un skolotāji, kuru vadītās komandas būs iekļuvušas trešajā kārtā. Rezultāti tiks paziņoti pēc pētniecisko darbu prezentēšanas.

VII. ALTERNATĪVĀS OLIMPIĀDES UZVARĒTĀJS UN ATLĪDZĪBA

18. Alternatīvās olimpiādes uzvarētāji tiks informēti personīgi un godināti publiski 20. maijā, alternatīvās olimpiādes 3. kārtas noslēgumā.
19. Pēc alternatīvās olimpiādes rezultātu apkopošanas apbalvo pirmo trīs vietu ieguvējus.
 - 19.1. Pirmā, otrā un trešā vieta iegūst balvas no alternatīvās olimpiādes organizatoriem un sponsoriem.

Sagatavoja: Rūta Rozenfelde, Inga Melngaile, Aija Gavare

“Balss Planētai”**1. kārtā (mājas darba) kritēriji**

Katrs kritērijs ir vērtējams 0–2 punktu skalā: 0 – nav veikts; 1 – izpildīts daļēji; 2 – izpildīts atbilstoši. Maksimālais punktu skaits – 20.

Nr.	Kritērijs	Skolotāja vērtējums 0–2 punkti
1.	Infografikas saturs	
1.1.	Darba saturs atbilst darba uzdevumam, un atspoguļo filmā pausto problēmas būtību.	
1.2.	Darba saturā nav zinātnisku kļūdu.	
1.3.	Infografika satur praktiskus ieteikumus filmā atspoguļotās problēmas risināšanai.	
2.	Darba valoda	
2.1.	Darbs veidots vienkāršā, bet zinātniski pareizā valodā.	
2.2.	Darbā iekļautais teksts ir pietiekams, bet nav pārāk plašs. <i>Nav “copy-paste” pieeja.</i>	
2.3.	Tekstā nav gramatisku kļūdu.	
3.	Infografikas noformējums	
3.1.	Darbs noformēts rūpīgi, vizuāli pievilcīgi. Informācija ir noformēta plānveidīgi un strukturēti.	
3.2.	Darbā ir pietiekami daudz vizuālās informācijas.	
3.3.	Ir izcelta infografikas tēma (nosaukums). Ir norādīts komandas nosaukums un pārstāvētā skola.	
4.	Papildu punkti, ja darba sagatavošanā izmantota īpaša pieeja, radošas idejas.	
Kopā (no 20 punktiem)		

Pieļaujamie formāti:

- PDF fails (.pdf)
- Attēls (.jpeg / .jpg / .png) – tātad, arī ar roku rakstīts plakāts derēs!

Ērti infografikas izmantošanā izmantot canva.com vai citu platformu, kur izmantojot “share” opciju, variet visa komanda vienlaicīgi strādāt pie vienas infografikas! Pabeigtu infografiku variet lejupielādēt PDF formātā un iesūtīt uz jmsk@inbox.lv!

Ieteikumi 1.uzdevuma veikšanai!

Veidojot infografiku pievērsiet uzmanību sekojošiem jautājumiem.

- 1) Izskaidro, kā plastmasa nonāk okeānos? Kas ir tās avoti?
- 2) Kā plastmasa var nonākt putnos?
- 3) Kā plastmasas nonākšana putna organismā ietekmē to veselību?
- 4) Kā vērst Latvijas sabiedrības uzmanību uz šo globālo problēmu?
- 5) Piedāvāriet problēmas risinājums!

**Alternatīvās olimpiādes “Balss planētai”
3. kārtas vērtēšanas kritēriji**

Alternatīvās olimpiādes 3. kārtas mērķis ir iesaistīt skolēnus zinātniskajā pētniecībā, apzinot tuvākajā apkārtnē esošās vides problēmas, un piedāvājot risinājumu to mazināšanai. Šādi skolēniem tiek dota iespēja iegūt pirmās iemaņas zinātniski pētnieciskā darba veikšanā un pilnīgā izstrādē, no darba plānošanas un datu iegūšanas, līdz rezultātu analīzei un prezentēšanai.

Darba formāts - pētnieciskais darbs, prezentācija.

Pētnieciskā darba un tā prezentēšanas kritēriji

Kritērijs	Kritērija apakšpunkti	Punktu skaits	Punktu skaits kopā
Noformējums	Prezentācijai ir titullapa, kurā norādīts darba nosaukums, autori, skolotājs, skola un gads	1	6
	Prezentācijai ir loģiska secība - titullapa, ievads (tēmas aktualitāte, pētāmā problēma, mērķis), metodes, rezultāti un diskusija, secinājumi.	1	
	Prezentācijā ir pietiekama vizuālā informācija (bildes ar pētījuma teritoriju, darba gaitu u.c.) nav pārlietu liels teksta apjoms	2	
	Darba noformējumā ir izmantots vienots stils teksta noformēšanā (fontu veids, burtu izmērs, numerācijas, grafiku noformēšana)	2	
Saturs	Ievadā pamatota izvēlētās tēmas aktualitāte, skaidri parādot eksistējošo vides problēmu, un tās potenciālo vai reālo ietekmi uz vidi.	2	17
	Ievada beigās izvirzīta pētāmā problēma, mērķis, darba uzdevumi (<i>parādīts plānotais ceļš uz mērķa sasniegšanu</i>).	3	
	Metožu sadaļā aprakstīts un parādīts: • pētījuma teritorija, kartē iezīmējot pētījuma vietu (vai vietas); • veids, kā tika iegūti dati (kas un kā tika mērīts, skaitīts utml), aprakstot tā, lai pētījums būtu atkārtojams; <i>Svarīgi!</i> Metodēm ir jābūt atbilstošām izvirzītajam darba mērķim un uzdevumiem!	3	
	Rezultātu sadaļai • jāatspoguļo ar aprakstītajām metodēm iegūtie rezultāti, tos apkopojot atbilstošos grafikos un/vai tabulās;	3	

	• rezultātu apjoms ir pietiekams, lai no tā varētu izdarīt pētījuma mērķim atbilstošus secinājumus		
	Diskusijas (<i>rezultātu analīzes</i>) sadaļā tiek apspriesti iegūtie rezultāti: • tiek uzsvērts, kā (un vai) iegūtie rezultāti atspoguļo ievadā izcelto tēmas aktualitāti; • tiek novērtēta iegūto rezultātu kvalitāte, to objektīvi novērtējot (datu apjoms, metodikas ievērošana strādājot vairākiem skolēniem kopā, neparedzētu problēmu rašanās u.c.) • tiek spriests kāda ir pašu skolēnu loma šīs problēmas radīšanā un risināšanā. • tiek parādīts skolēnu redzējums, kā šo vides problēmu risināt. Piedāvājot šo risinājumu (vai risinājumus), tiem jābūt reālistiskiem.	4	
	Secinājumi ir īsi, kodolīgi, tie izriet no iegūtajiem rezultātiem, apkopojot galvenās no darba izrietošās sakarības. Vēlams, lai par katru izvirzīto darba uzdevumu būtu viens secinājums.	2	
Uzstāšanās	Visi komandas dalībnieki ir iesaistīti darba prezentēšanā	1	7
	Darbu prezentējot ir izmantots zinātniskās valodas stils, skaidra dīkcija, stāstījums ir strukturēts.	1	
	Stāstījums papildina, nevis dublē prezentācijā atspoguļoto informāciju.	2	
	Skolēni spēj argumentēti atbildēt uz žūrijas un citu komandu skolēnu uzdotajiem jautājumiem, parādot savu kompetenci par tēmu.	2	
	Darbs izceļas uz citu fona ar atšķirīgām un oriģinālām prezentēšanas un/vai noformējuma idejām.	1	
Kopā:			30